

ima kakšnih 50.000 prebivalcev. V La Valetti je tudi sedež nadškofa in vseučilišče.

Malta — najmočnejša trdnjava

Angleška vojna mornarica je v mirnem času štela na Malto okoli 30.000 mornarjev. Danes je njihovo število gotovo večje. Malta velja za izredno močno trdnjavo, eno največjih na svetu. Tu stoje debeli zidovi, ogromni bloki kamena in armiranega betona, neštivilne kaverne in jeklene utrdbe, ki so dobro zaščitene proti napadom s kopna in z morja. Malta je

polna modernega obrambnega in napadalnega orožja, kar ji daje poseben značaj.

Uprava otoka

V mirnem času stoji na čelu Malte, ki se šteje za kronsko kolonijo britskega imperija (svetovno vladarstvo), guverner. Kot svetovno posluje Privy Council. Upravno telo šteje 17 članov, poleg nje posluje še zakonodajna skupščina, ki je dala zadnjo ustavo Malte leta 1922.

Poveljniški up ruskih sovjetov

Prva proslava

Simeon Timošenko, naslednik maršala Vorošilova v moskovskem ljudskem komisariatu za deželno brambo ali v ministrstvu za vojko in na čelu rdeče armade, je v inozemstvu skoraj nepoznan, toda v Rusiji ga dobro poznajo. Poznajo ga od 22. aprila 1918, ko je kot poročnik carske armade, ki se je bojeval v vrstah rdečih, v neki bitki pri Batajsku na jugu Rusije, premagal nemške čete, ki so bile vdrle v Ukrajino. To je bilo njegovo osebno junaško dejanje, ki ga je proslavilo zlasti pri poveljniku trdnjave Caricin, pri Vorošilovu in pri političnem komisarju južne rdeče armade, pri Stalinu...

Pisana družba ruskih vodilnih osebnosti

Timošenko je Ukrajinec. Med sto vodilnimi osebnostmi v Kremlju je najmanj polovica takih, ki niso Rusi, ampak pripadajo drugim narodnostim, ki tvorijo sovjetsko federacijo (zvezo), in so Kavkazijci, Georgijci, Ukrajinci, Belorusi, Poljaki, Kirgizi, Armenci itd. Tako je Stalin Georgijec, Mikojan in Tevosijan sta Armenca; Beria, načelnik GPU (tajne policije), dalje načelnik generalnega štaba Stern in Timošenko so Ukrajinci; pravosodni minister Višinskij, dalje Manuljski, duševni vodja III. internacionale, in večina oseb diplomatske službe so Belorusi iz Minska in Smolenska.

Iz življenja in delovanja novega vrhovnega poveljnika

Timošenko je doma iz vasi blizu Kijeva. Je sin srednje premožne kmečke hiše, postal je učitelj in je nekaj let poučeval na deželi. Leta 1914. je postal vojak in je kmalu dosegel

Ali imate toliko poguma, da boste nagovorili soseda, da si bo naročil »Slovenskega gospodarja«?

Sovjetska cesta. V južnem Tadžikistanu so začeli graditi veliko cesto preko Pamirskega gorovja. Del nove ceste vodi skozi 250 km dolgo doslej neprehodno ozemlje in do višin 3000 m. Nova cesta bo imela zaradi bližine afganistanske in indijske meje poseben pomen.

Hltrost človeške govorice. Po statistiki nekoga norveškega dušeslovca govore Francozi najhitreje. Novec izgovori v minuti okrog 250 zlogov, Francoz pa v istem času približno 100 zlogov več. Anglež spravi na minuto samo 230 zlogov iz sebe. Rusi so še počasnejši, ker izgovore povprečno kvečjemu 200 zlogov. Takoj za Francozi so na vrsti Japonci, ki se ponašajo s 310 zlogi v minuti. Kar se tiče jezikov prapro-

Davi sem bil spet na sodnji, gospodje so hodili ven in noter, iznenada pa je gospod predstojnik sam prišel in stopil k meni, češ v sosedni sobi je neka razprava zaradi žaljenja časti in da bi bilo moje pričevanje prav potrebno, naj stopim z njim. Malo čudil sem se, ko sem šel za njim. In glej! Kaj mislita, katera dva sta se dajala? Advokat Hudnik in nekdanja Končnikova gospodinja Škerjanec Liza. Kaj gršega kakor tu še svoj živi dan nisem videl. Ženska je bila podobna kači, vsa napihnjena od strupa. Vpila je, da ji je advokat tri tisoč goldinarjev dolžen in, če jih ne plača, bo vse povedala. Ko jo je sodnik vprašal, zakaj ji je Hudnik ta denar dolžen, je odgovorila samo to, da Hudnik že ve, zakaj. Advokat jo je kar zbadal z očmi, dejal je, da je ženska zmešana, da jo je treba v norišnico spraviti, ker si umišlja in goni svoje reči, ki so se ji sanjale. Tedaj je Škerjančica siknila kakor kača in je jela pripovedovati. — rečem vam: take reči o Hudniku, da jih ne morem ponavljati. — Kaj pa je s prstanom? jo je vprašal sodnik. — Saj to sem že oni teden povedala, je odgovorila. — Ponovite, da bo gospod doktor Silan lahko nato svoje rekel! —

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

*

21 Brez nadaljnega je jela pripovedovati, da ji je Hudnik dal zlat prstan, ki ga je Senčarjev Urh ukradel Dobrovnikovi Treziki, in da ji je naročil, naj ga obenem z odgovornim pismom pošlje doktorju Silanu v Brezje. Pismo ji je advokat vnaprej na listek napisal in pridal še neki račun, ki ga je Trezika pisala, tako da bi mogla pisavo posneti in ponarediti. Jaz sem pritrdil, da sem ob tem času res dobil prstan in pismo po pošti. Potem je prečital sodnik tvojo izpoved, Trezika, ki se je z mojo vsem ujemala. Škerjančica pa se je porogljivo obrnila k advokatu: „No, ali ste zdaj zadovoljni? Ali mi boste plačali? Ali pa naj še več kaj povem?“ — „Jaz ne vem nič o tem prstanu, jaz nikoli nisem imel kaj s to rečjo“, se je razburjal Hudnik. „Gospod sodnik, vzemite me v varstvo pred to žensko! Znana je kot izgubljena ženska. Prstan, če je sploh kaj resnice na vsem, ji je mogel dati le Senčarjev Urh. Tožim jo, ker mi hoče denar z lažmi izsiliti. To žensko je treba zapreti. Prej ne odneham.“ — Tedaj se je Škerjančeva obraz spaciila, tako so se ji oči zabliškale, da še ne vem za žensko, ki bi tako divje pogledala, zavpila je: „Ti prekleti hinavec lažniv, zdaj tudi, če mi deset tisoč ponudiš, ne bom več tiho. Zdej mi je vseeno, le tebi hočem pokazati. Mene bodo zaprli, to vem, ali tebe bodo še bolj... Gospod sodnik, ta lump tukajle je oče mojega otroka. Obljubil mi je tri tisoč goldinarjev, če ga ne imenujem. Pregovoril me je tudi, naj naznanim gospoda Končnika kot očeta in naj ga dobro orobim, češ

Kratke tedenske novice

V starosti 59 let je umrl v Beogradu bivši minister in predsednik skupščine g. Milan Simonović.

Angleški kralj Jurij je poslal osebne častitke vrhovnemu poveljniku ameriške vojske v svetovni vojni, generalu Pershingu, ki je praznoval dne 13. septembra 80. rojstni dan.

Italijanska poročila vedo povedati, da so italijanske čete začele s ofenzivnimi sunki v severni Afriki, ki so uspešni.

Maršal Göring, vrhovni poveljnik nemškega letalstva, je 15. septembra po nemških poročilih sam vodil bombnik, ki je bombardiral London.

Nemci poročajo, da so zmetali doslej na London in ostalo Anglijo 22.000.000 kg bomb.

Pet nemških letalskih bomb je zadelo pri bombardiranju Londona kraljevo palačo. Kralj in kraljica sta ostala nepoškodovana, pač pa so bili laže ranjeni trije dvorni nameščenci.

Vrhovni poveljnik nemške suhozemske vojske maršal Brauchitsch je s svojim štabom 13. septembra odpotoval na bojišče nekje na francoski obali, kjer se nahaja že vrhovni poveljnik letalstva maršal Göring.

Španski notranji minister in poveljnik španske falange (fašistov) Sener je povabljen v Berlin na sestanek z nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom.

General Antonescu je sestavil novo romunsko vlado. Zase je pridržal tretjino ministrskih mest. Podpredsednik vlade je vodja železne garde Hoora Sima. Poleg njega je v vladi še šest članov železne garde.

Norveški parlament je odstavil kralja Haakona in vlado, ki sta se preselila ob zasedbi dežele na Angleško. Navedeni spremembi je zahtevala zasedbena oblast.

Mehika je uvedla splošno vojaško dolžnost od 18. do 53. leta.

Predsednik Združenih držav Roosevelt je v ponedeljek podpisal zakon o splošni vojaški obveznosti. Amerika ima s tem zakonom 16 milijonov vojnih obveznikov. Ta zakon se je pojavil prvič v zgodovini Združenih držav.

Po zaupljivih poročilih ameriške vlade je pripravila Nemčija na obali Rokavskega preliva tri milijone vojakov, s katerimi namerava napasti angleško otočje.

Francoske oblasti so privedle v zapor v gradu pri Riomu bivšega ministrskega predsednika Leona Bluma, ki je povzročil propast Francije z uvedbo 40 urnega delovnega tedna. V istih zaporih sta že ministrska predsednika Daladier in Reynaud, bivši notranji minister Mandel in bivši vrhovni poveljnik francoske oborožene sile general Gamelin.

Nedeljske parlamentarne volitve na Švedskem so prinesle dosedanji socialistični vladi absolutno večino. Socialdemokratska stranka razpolaga sedaj v švedskem parlamentu s 134 napram 86 mandatov vseh drugih strank.

Rusija je poklicala pod orožje dva nova letnika vojnih obveznikov. V proglašju, ki spremlja ta ukrep, je rečeno, da so nastopili resni trenutki in da je treba doprinesiti nove žrtve.